

KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap reggel.

Előfizetés	egész évre	12 korona.	Kiadóhivatal: Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárgyár r. t. — Szerkesztőség irodája ugyanott. Hirdetéseket és előfizetéseket felvesz FÖLDES EDE könyvkereskedő, a kiadó megbízottja. Hirdetés ára ☐ centiméterenként 6 fill. Többszöri hirdetés árkedvezményben részesül. Nyilvántartási száma 40 fillér.	Budapesti hirdetések kizárólagos felvétele milliméter-árazás szerint a Leopold Gyula Vidéki Lapok Központi Hirdetési Osztályában Budapest, VII., Erzsébet-körút 41. sz.
	fél évre	6 "		
	negyed évre	3 "		
Egyes szám ára 12 fillér.				

A gyermekvédelem.

Gyermekvédelem annyit jelent: a gyermek testi és lelki normális fejlődését biztosítani. Csecsemőkorában a gyermekeknek csakis testi ápolására és megfelelő táplálkozásra van szüksége. Később kezdődik a fizikai ápoláson kívül a gyermek lelkének és eszének fejlesztése: a nevelés.

Mindenki tudhatja, hogy éppen nem csekély feladat egy gyermeket megfelelő testi és lelki nevelésben részesíteni. Sok kötelességgel jár, önfeláldozást és anyagi áldozatot követel a szülők vagy gondozók részéről. Ha végre szerencsésen felnevelték, a gyermekek elhelyezéséről is kell gondoskodni. Lehetőleg olyan foglalkozást kell számára kiszemelni, mely egyéni tehetségének és hajlmainak leginkább megfelel. Csak a saját egyéniségének megfelelő tevékenységben fejtheti ki az ember egész erejét és csak olyan pályán érvényesülhet kiválóan, melyet teljes lélekkel és kedvvel foglal el. Kulturális fontossággal bír, hogy erre nagy figyelem fordítsassék.

Mindaz, a mi normális egészséges gyermekekről áll, még sokkal nehezebb feladatot képez, ha beteg, testi vagy lelki fogyatkozásban szenvedőkről van szó, kiknek a rendszeres és figyelmesebb és költségesebb ápolás és nevelés kell. Mindezen valóban nem csekély kötelességeknek teljesítésére

első sorban a család van hivatva. Ez a természetes és legegészségesebb állapot.

De ha nincs család, vagy ha ez kötelességnek bármily oknál fogva meg nem felelhet, akkor a gyermek szenvedjen?

Vagy ha van ugyan családja, de rosszabb a gyermekre nézve, mintha nem is volna, ha testi és lelki fejlődésében veszélyeztetve volna éppen azok befolyása által, kik védelmére hivatva volnának; ha csak erkölcsatlanságot és bünt tanul, ha testileg nyomorogva a biztos züllésnek van kitéve, akkor az államnak és a társadalomnak közbe kell lépnie, akkor pótolni kell a családot.

Azokból az elhagyott, éhező, fázó gyermekekből, kiknek sem testi, sem lelki nevelésével senki sem törődik, kik soha egy jó szót sem hallanak; mást mint szidást, verést és nyomort nem ismernek: azokból a szerencsétlenekből később minden rosszra fogékony, minden büntényre képes emberek lesznek. Minél gyorsabb a fejlődés, minél nagyobb erőmegtüszítésre van szüksége az egyéneknek, hogy mindennapi kenyerét megkereshesse, annál nagyobb a száma azoknak, kik gyermekkorukban elhagyatva, vagy egészen elpusztulnak, vagy elgyengülve és elzüllyve lépnek a felnőttek sorába.

Életképes, erős, hasznos, a munkát kedvelő emberek helyett testileg-lelkileg beteg generációk nőnek fel, melyek utódaiknak csak elkeseredettséget, embergyűlöletet hagynak örökségül.

Teljesen eltekintve a fizikai befolyásoktól, óriási hatással van az életre a boldogan vagy szerencsétlenül töltött gyermekkor.

Hogy legyen életöröme, lelki egyensulya, emberszeretete annak, ki gyermekora óta csak közömbösséget látott maga körül, kit senki sem hitre, sem munkára nem tanított soha és kinek műveltség hiányában még a filozófia problematikus vigasza sem jutott!

Pedig sok esetben a szeretet egy-egy meleg sugara is elegendő lett volna lelkében legalább egy kis fényt megőrizni, mely sötét útján kísérhetné. Születésétől fogva egészen rossz gyermek kevés van; a családi otthon elszegényedése és szétbomlása, melyet a rossz lakásviszonyok, élelmiszerek drágasága, munkaközvetítés hiánya, azután betegség, munkaképtelenség és nagy mérvben Magyarország egyik legnagyobb veszedelme, az alkoholizmus segít elő és előzik meg rendszeresen a család és ennek folytán a gyermek züllését. A helyes gyermekvédelem már ezen előző bajokkal kell hogy számoljon; ha lehetséges, első sorban a családot mint olyant kell megmenteni!

Preventív intézkedésekkel tetemesen csökkentheti azok számát, kik később fogházakban vagy javítóintézetekben többbe kerülnek az államnak egy év alatt, mint kétszer annyi megmenthető gyermek tartása és nevelése. Belátta azt minden civilizált állam, kötelességének ismerte el minden társadalom, mely etikai és humánus szempontok

TÁRCZA.

A posta.

— A „Közérdek” eredeti tárczája. —

Somlyó Évi szemlélőként állott meg az ajtóküszöbnél s valami papirozt gyűrögetett kezében. Meglátszott az arcán, hogy nagyon meg van zavarodva.

Verő János, a híres takács letette a sulykot, s a leány felé fordult.

— No, mi jót hoztál huzom?

Kiértett az érdes hangból, hogy nyájas akarna lenni. Ez az iparkodás is sok volt János bácsitól. Évi közelebb jött egy lépéssel a szövőszékhez s félénken elkezdte:

— Csak úgy benéztem, János bácsi, nem hoztam biz én semmit.

— Csak azt a levelet, ugye a Pétertől. No hát add ide, elolvasom. Ámbátor fölösleges dolog, mert az ilyen szerelmes legények levelei oly egyformák, mint ezek a fonalak.

Utána nyult a levélnek. Évi nagy zavarában az üres kezét nyújtotta neki, míg a másikat, amelyekben a levél volt, a háta mögé dugta. Az a kéz elő se került onnan, míg János bácsi rá nem szólt:

— Hocz'ide már no!

Az öreg takács előkereste pápaszemét a fiókból. A vén pápaszemnek eltört sárgaréz tartóját madzaggal kellett kitoldani, hogy a füléhez ragaszthassa.

Id egentül, majdnem ellenséges arccal kezdte kémlélni a levelet. Megnézte alul is, felül is, még a hátuljára is tekintgetett. Majd a balmarkába fogta, s a jobbkezének öt ujjával megkopogtatta egypárszor. Végigsiklottak szeméi a sarkalábakból összerótt sorokon, s borzas szemöldöjeit összefonva, komoran csóválta fejét.

Évi kipirosodott arccal, nyugtalanul kérdezte:

— Az Istenért, János bácsi, talán valami rossz újságot olvas ki belőle?

— Az a, rossz újság! A semminek való ahelyett, hogy többet dolgoznék, bolondságon töri a fejét.

Évi mosolyogni kezdett örömeiben.

— Nem olyan bolondság az, János bácsi!

— Az a, ha mondom. Előbb szerezzon egy fél telket, aztán irjon, ha ugyan még ekkor kedve lesz hozzá. Addig tartsa meg magának.

De már erre elszabadult Somlyó Évi nyelve. Megperdült, mint a karika.

— Az Istenért, János bácsi hová gondol, hisz addig megöregedünk.

— Hát aztán? — vágott közbe az öreg.

— Aztán ez nagy baj volna, tudja János bácsi, nagy baj volna. Sirás, bubánat lenne a vége. Oh Istenem, de minek is szomorít az ilyen beszéddel?

János bácsi fölragatta jobb vállát, mint akinek kisebb gondja is nagyobb az ő szomorúságuknál.

— Hát hiszen úgy lesz, amint lesz, különben pedig írja ő, hogy:

„Ezen soraim keltek Szent Péter és Pál napján Csapon.

Kedves rózsám, aranyos gilicze madaram! Kivánok neked az Istenről minden jókat s kivánom, hogy ezen soraim is jó egészségben és hozzám való igaz szeretetben találjanak téged. Én hála Istennek egészséges volnék, csak hogy az utánad való bubánat nem hagy nyugton. Hogy te talán a Demeter Zsigmond fiával többet gondolsz, mint én velem! Urnapján is kimentem a táncz helyre, de csak nem tudtak engem rávenni, hogy rugjam a port. Eszembe jutott, hogy Kaposon is van táncz hely és Somlyó Éva nagyon tudja a módját a táncznak. Hátha Demeter Bénével rakja . . . A szívembe nyilatott Évi lelkem, elsomorodtam, pedig már volna negyven forintom a ládafiában, akit tehénre szántunk. A husz forint is meglesz, ha Isten egészséget ad, s kitellik belőle egy

kívül saját érdekeit és jövőjét biztosítani akarja. Belátta azt a magyar állam és társadalom is. Van ma már állami és társadalmi gyermekvédelem!

Az állami gyermekvédelmi rendszer és működés részleteivel ez alkalommal nem foglalkozhatunk, csak röviden említem, hogy körülbelül 23.000 elhagyottnak nyilvánított gyermekről gondoskodik és az eddig a Fehér-kereszt-egyletek által pártolt lelenz-ügyet teljesen magáévé tette. Mióta az állam hivatalosan gyermekvédelemmel foglalkozik, sajnos, a nagyközönség nagyobb része azon hiszzenben él, hogy már most tulajdonképpen nincs szükség a társadalomra. Pedig nem így van; attól eltekintve, hogy az állam csakis bizonyos paragrafusok alá sorozandó gyermekekről gondoskodik, nehézkesebb bürokratikus apparátusánál fogva természetesen nem terjesztheti ki működését sok oly irányban, hol fontos intézkedések szükségesek; kivált bizonyos esetekben — és azok a gyakoriak, hol a segítség ugyyszólván rögtönözve alkalmazandó — sem praktikus, sem humánus okokból nem is volna helyes az államot igénybe venni. Praktikus keresztülvételenségtől teljesen eltekintve, azonkívül etikai szempontokból itélve sem volna kívánatos, hogy az állam minden olyan terhet magára vállalna, mely eddig, sajnos, csakis tulkismértékben nyugtalanítja a társadalom lelkiismeretét.

Szoros kapcsolatban, egymást kiegészítve kell hogy az állam és a társadalom működése haladjon, nemcsak az állam hatalmát, de a társadalom szívet is kell érezni.

Mielőtt már mostan az Országos Gyermekvédő Ligára mint olyan intézményre áttérnénk, mely nézetünk szerint hivatva lesz a társadalmi gyermekvédelmet céltudatosan szervezni és az összműködést biztosítani a nélkül, hogy az egyes felekezetek, intézmények és egyesületek autonómiájába beleavatkozna: szükségesnek tartunk egynehány korántsem kimerítő statisztikai adatot felhozni, melyek szomorúan, de világosan bebizonyítják, hogy a gyermekvédelem meny-

nyire nélkülözhetetlen kötelesség Magyarországon és melyek egyszersmind egyenesen rá mutatnak, hogy mily irányban kell sürögős tevékenységet kifejteni.

1905-ben meghalt gyermekágyban és gyermekágyi lázban, többnyire kellő ápolás hiányában 2694 ayna.

1905-ben összesen meghalt gümőkórban Magyarországon 76.545 ember, tehát minden 1000 emberre esik 4.3%. Abból a 7 évnél fiatalabb gyermekeken orvos által megállapított halálos gümőkór-esetek száma 7688, nem orvos által megállapított ilyen eset 3674, tehát összesen 11.362.

Vak volt Magyarországon 1905-ben 19.377, siketnéma 25.445, hülye 29.840. Elmebeteg 17.117. Köztudomású, mily kevés intézet létezik, mely ezen szerencsétlenekkel foglalkozik. Ugy vagyunk értesülve, hogy átlag körülbelül csak egy-két százalék nyerhet elhelyezést; hogy abból hány gyermek van, adatok hiányában nem tudtuk konstatálni, Magyarországból kivándorolt 1906-ban 185861 személy; abból egy negyedrészt kiskoru.

Irti és olvasni tudott Magyarországon 1905-ben az összes hat évnél idősebb lakoságnak ötvenkilenc százalékára.

1905. év folyamán a magyarországi törvényszékek és járásbírók előtt jogerősen befejezett büntető ügyekben és vétség miatt elítélt fiatalok bűnösök száma: 12 éves 361, 13 éves 731, 14 éves 1152, 15 éves 1528, 15 évtől 23 évig 25.817, tehát kiskoru összesen 26.166.

Megjegyezzük, hogy ezenkívül óriási a száma a kihágásoknak, melyekről nincsen statisztika.

Ezzel szemben van a magyarországi javítóintézetekben hely összesen csak 950 gyermek számára.

Ezen egynehány adat közlése eléggé bizonyítja, hogy csakugyan óriási sok tennivaló van ezen a téren. Mindezen feladatokat tanulmányozni, a társadalom figyelmét azokra felhívni, a szükséges mozgalmat megindítani és úgy az intézmények életbeléptetését előmozdítani, mint a meglévőket kellő fejlesztését biztosítani hivatva lesz az Orszá-

gos Gyermekvédő Liga, mely központot és kapcsolatot fog képezni nemcsak a mostanáig külön-külön működő egyletek között, hanem az állam és a társadalom között is. A Gyermekvédő Liga az egész jótékony társadalomnak, egyeseknek, egyesületeknek egy célra való egyesülése, ha szabad ezt a kifejezést használni: a gyermekvédelem központi ügyöksége lesz. Működése ennek folytán a gyermekvédelemmel összefüggő mindenfajta igyekezetekre kiterjed.

Vegyes hírek.

— **Lapunk mai száma 4 oldalon jelenik meg.**

— **Hymen.** Az ünnep harmadik napján kötött házasságot Lászlófy József kir. albiró Fitori Etelkával és Székely János kollégiumi tornatanár Váásrhelyi Annuskával.

— **Eljegyzés.** Dr. Nagy Samu, marosújvári ügyvéd, a „Marosújvár“ felelős szerkesztője, eljegyezte Révay Margitot Sepsiszentgyörgyön. Gratulálunk.

— **Gyászhir.** Váásrhelyi Károly kereskedő életének 75. évében márczius hó 31-én reggel 4 órakor rövid szenvedés után meghalt. Temetése f. hó 2-dikán folyt le Várszeg-utcai lakásáról nagy részvét mellett.

— **Magyar községnevek.** Alsó-Fehér vármegye alispánja, mivel tudomására jutott, hogy némely járásban a folyó évi fősorozás hirdményein a községi nevek, nyilván az illető községek tulajdonlag román ajku lakosaira való tekintettel, román nyelven írtak ki: figyelmeztette a községi előjáróságokat, hogy az 1898. évi IV. törvényezikk 5. §-ának rendelkezéséhez képest hivatalos hirdményeken a községnevek még akkor is a hivatalos néven, tehát magyar nyelven irandók, ha a hirdmény nem az állam hivatalos nyelven van is szövegezve.

— **Az adózó község figyelmébe.** A m. kir. pénzügyigazgatóság által felül-

riska téhen ára. Akkor aztán a paphoz is mehetnénk. Küldj jelt, hogy szeretsz, mert tele a szívem bubánattal.

Ezen sorokat irtam Bitró Péter saját kezemmel nagy szomorúságban.

— Czipra biz ez, — magyarázza zord hangon János bácsi — mint az ungvári lányok kötője. No, majd én megadom rá a választ.

— Megmondom én, János bácsi, mit írjon, esett rá Évi könyörgő hangon.

— Meg ám, ha kérdezném, — vágott vissza az öreg, s kutatni kezdett a ládában. Talált is benne egy nád darabot, amihez fonállal kötötte oda a tollat.

Perczegett a toll, dőltek egymás után a nagy, öreg betűk a fehér papírosra. Évi aggodó szemmel nézte a betűket is, meg az arczát is a takácsnak. Istenem, nem lehet valami jó oda írva, mikor olyan görbén ugornak egymásra azok a czipra betűk.

János bácsi diadalmas arczczal olvasta, amint következik:

„Hallod-e Péter! Azt hittem, több sütni valód lesz. Inkább dolgoznál azalatt is, míg ilyen levélen töröd a fejed. Kevesebb szó, lelkem és több munka: akkor riska téhenre is lesz a ládafiában. Én megvagyok, ahogy vagyok, ha éppen akarod, hát megvárlak, de kevés bizalmam van benne, hogy a riska téhenen kívül még a tiszteletes urnak is

kerüljön az esküvőért. Már pedig nem akarok leányfővel maradni a te kedvéért. Nehéz ám az élet sorja. Dolgozzál, ha lesz minden, talán engem sem lopnak el tőled. Ezt izeni néked Kaposról Évi.”

Évinek még a lélekzete is elakadt erre a pogány levélre. Ugy elszorult a szíve, hogy attól tartott, mindjárt eltörik a mécses.

— Lelkem, János bácsi, — mondá rémulten, elhaló hangon.

— Hm. Talán nem vagy megelégedve a levéllel?

— Nem lehetne...

— Semmit sem lehet, — mormogott az öreg békétlenül — ha lesz pénze Péternek, akkor lesz felesége. Kötelességem a javadról gondoskodni, azért nevezett a tekintetes árvaszék tutorodnak.

— Hát akkor hívja haza Pétert s adjon neki!

— Majd valamikor! Most pedig vidd el a levelet a postamester urhoz. Itt az öt krajczár stemplire.

A leány félénken forgatta kezében a levelet s nem mutatott hajlandóságot a távozásra.

A takács zord arca kissé megenyhült s megczirógatta Évi két orcáját.

— Siess már no! Hiszen meg lesz minden úgy, ahogy lesz!

Évi sohajtva indult ki a szobából. Óh minek is vannak betűk a világon, ha csak

ilyen gonosz dolgokat lehet velük írni. Milyen jó, hogy nem tanult meg betűt vetni. Szegény Péter, ha elolvassa!

... Aznap este nagy ijedségben voltak a takács, meg az Évi keresztanyja, akinél az árva leány nevelődött. A gulya rég hazajött már, de Évinek semmi nyoma. Tüvé tették érte a falut, a környéket, hiába volt minden fáradság. Ugy eltűnt, mintha a föld nyelte volna el.

Csak harmadnap délbe jutott eszébe a kisbírónak, hogy Somlyó Évit sirva a Barangó felé látta rohanni.

A Barangó pedig mély állóvíz volt.

Verő Jánosban meghült a vér e szavakra. Rögtön átszaladt a tiszteletes urhoz s elkérte a leghosszabb csákyát, s azzal ment ki a tóhoz. Két álló óraiig kotorta vele a vizet.

Egyszer csak csengő leányszó, az Éváé ütődik fülébe.

— Adjon Isten jó napot, János bácsi.

A takács szájából a pipa is kiesett, nem tudott szóhoz jutni nagy meglepetésében.

De beszélt helyette Évi, akinek, noha poros volt a csizmája, haja, arca, de ragyogtak a szemei s mosolygás nyilott ajkán.

— A postamester ur vadászni jár, János bácsi, a minap, hát azt gondoltam, legjobb lesz, ha elviszem neki a levelet — magam!

vizs
adó
8 n
a t
hogy
az e
szem
pedi
adóv
beje
a ki
nyuj
hetn
„Als
rosi
nács
góság
tanác
Ezem
Kepen
árven
koczk
táson
sokra
ezért
az ár
állítá
zak.
úr ad
dolgo
jon a
minde
rosi t
katasz
dékszi
ügyi r
esunk
minisz
hetne
—
április
annak
Feren
az ero
város
duló a
pet re
dr. kol
tetni a
jelentő
előadn
fölvat
nácsa
napján
és mag
neteln
—
mellek
Egy ur
Miután
ját ölt
szállan
jára ta
pedt. A
ezzel m
tését
miután
g yalog
d ott a
hogy a
A
S
hog
raktá

vizsgált és érvényesített I., II. oszt. kereseti adó kivételi lajstrom a városi adóhivatalnál 8 napi közszemlére kíván téve. Erről azzal a figyelmeztetéssel értesítettek érdekeltek, hogy azok, akik ezzel az adónemmel már az előző évben is megvoltak róva, a közszemlére történt kitétel 8-ik napjától, azok pedig, kiket először róttak meg ezzel az adóval, az adónak az adókönyvecskébe való bejegyzése napjától számított 15 nap alatt a kivétel ellen a városi adóhivatalnál benyújtandó bélyegmentes felszólalással élhetnek.

— **Incze István** mészáros-mester az „Alsófehér” husveti számában felhívja a városi képviselőtestület figyelmét a városi tanács egyik határozatára, amelyben egy ingóság árverése alkalmával tett ajánlatát a tanács nem honorálta az ő megelégedésére. Ezen felhívásban Incze István nevével kapcsolatosan, képességre hivatkozással, az árverés megtartásáról és lefolyásáról is megkoczkáztat egy-két állítást. Hogy a hallgatásom miatt Incze úr nagyobb koczkáztatásokra vészemet ne kapjon, — de tisztán csak ezért, — kijelentem, hogy Incze Istvánnak az árverés megtartásáról és lefolyásáról tett állításai az első szótól az utolsóig nem igazak. Ami a képességet illeti, annak Incze úr addig, míg nem egyenlő asztalok mellett dolgozunk, hagyjon békét; másként maradjon a vágótoke mellett és ne üsse az orrát mindenbe bele. **Balogh Ferencz.**

— **A husdrágaságra** tekintettel a városi tanács a Holt-Marosnak mintegy 10 katasztrális hold területén halastavat szándékoszintésíteni — Makón. A földmivelésügyi miniszter segítségét megigérte. Tanácsunk, Holt-Marosunk és földmivelésügyi miniszterünk nekünk is van, miért ne lehetne halastavunk is!?

— **Rákóczi-ünnep Tordán.** Az idén április 5-én lesz kétszázadik évfordulója annak az eseménynek, hogy II. Rákóczi Ferenczet 1707. április 5-én Marosvásárhelyt az erdélyi fejedelemségbe beiktatták. Torda város közönsége elhatározta, hogy az évforduló alkalmából nagyszabású Rákóczi-ünnepet rendez. Az ünnepen Szádeczky Lajos dr. kolozsvári egyetemi tanár fogja ismertetni a fejedelmi trónbaitatás lefolyását és jelentőségét, majd közhű életképet fognak előadni. Azonkívül egy emlékszólót fognak fölvetni az ünnep alkalmából. A város tanácsa fölhívta a lakosságot, hogy az ünnep napján nemzeti lobogókkal díszítsék a köz- és magánépületeket, az iskolákban pedig szünetelni fog az előadás.

— **Vigyázzunk a holminkra.** A nev mellekes, de maga az eset figyelemre méltó. Egy úri asszony hajón Budára akart átkelni. Miután esküvőre igyekezett, legszebb ruháját öltötte magára. Mikor a hajóra be akart szállani, a nagy tolongásban egy úr a ruhájára taposott és a ruha szelvényben ketté repedt. Az úr pardont mondott, de a hölgy ezzel nem elégedett meg, káranak megtérítését követelte és a kocsi árát is kérte, miután kettészakadt ruhájával az utcán gyalog haza nem mehetett. Az úr vonakodott a kárt megtéríteni és arra hivatkozott, hogy a hölgynek a tolongásban vagy vissza

kellett volna maradni, a míg a tömeg a hajóra ér, vagy pedig vigyázni kellett volna a ruhájára. A járásbíró az úrnót kártérítési keresetével elutasította azzal a megokolással, hogy kártérítéssel csupán az tartozik, a ki szándékos vagy vétkesen gondatlan cselekményével avagy mulasztásával másnak vagyoniában kárt okoz. A ki véletlenségből avagy akaratán kívül okoz kárt, azt felelőssé nem lehet tenni. A véletlen balesetért a felelősséget a károsult viseli, kivéve, ha külön törvény a cselekményt avagy mulasztást a kárvallott vétkessége nélkül kártérítési alapnak jelöli ki, a mint az például vasúti baleseteknél szokott történni. Ezt jó tudni!

— **Egy híres haditudósító halála.** Sir William Howard Russel, a modern haditudósítások megeremítője elhunyt Londonban. Az angol hadsereggel együtt végigjárta az egész krími háborút abban az időben, mikor a táviróintézménynek hírlapi cizelokra való felhasználása még a gyermekkorát érte. Azok a tudósítások azonban, melyeket a „Balaclava-Russel” (ahogy őt Angliában nevezték) küldözött a Times-nek, például szolgáltak az egész modern haditudósítás számára nemcsak Angliában, hanem az egész világon. A golyózáporban megírt csataképei rendkívül élénk s hű tudósítások voltak s kérelhetlenül bírálták a hadvezetőség hibáit. Ő tudósított az indiai lázadásról, az amerikai polgárháborúról, az 1866-iki osztrák-porosz hadjáratról, melyet Benedek táborában élt végig s a francia-porosz háborúról. Mikor Edvárd király walesi herceg korában Indiát beutazta, ő lett a magánfittkára s ő is írta le az utazást. Legutóljára 1879-ben a zulu háborúban működött, mint hatvan éves ember, azóta pedig egy katonai lapot szerkesztett. 1895-ben Viktória királynő lovagi rangra emelte. Sok kitüntetés volt s bírt a porosz vaskeresztet is, melyet csakis igazán bátor emberek kapnak.

Szerkesztői üzenet.

Dr. W. A. Czikke lapunk mai számára későn érkezett. Jövő számunk hozza.

Felelős szerkesztő:

Dr. MÜLLER JENŐ.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár részv.-társ.

Árlejtési hirdetmény.

Buzásboocsárd, Karácsonfalva és Oláh-osesztve községek képviselő-testületeinek: Buzásboocsárdon **körjegyzői iroda-és lakásnak** 10,891 korona 99 fillér költség összeggeli felépítése iránt hozott határozatai törvényhatóságilag jóváhagyván, alólírott körjegyző ezennel közhírré teszi, hogy ezen építési munkálatoknak vállalat útján leendő átadására, az árlejtés határidejéül **1907. április hó 16-ik** napjának délelőtti 9 órája a buzásboocsárdi körjegyzői irodába tüzetik ki.

Miről vállalkozók azon hozzáadással értesítettek, hogy bánatpánzúl a kikiáltási árak 10%-kát kötelesek letenni, s hogy az építési tervet, költségvetést és a vonatkozó feltételeket a buzásboocsárdi körjegyzői irodában, a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetik. Buzásboocsárdon, 1907. márczius 28.

Benedek Aladár,
körjegyző.

68 1-1

Köhögés!

Ki ide nem figyel, maga
* * ellen vétkezik! * *

Kaiser
Caramell-cukorkái
a három fenyűvel.

Orvosilag kipróbálva és ajánlva
rekedség, katarrhus és köhögés
ellen.

4512 bizonyítvány igazolja,
hogy megtartja amit ígér
Csomagja 20 és 40 fillér.

Schiessel Karolynál
Balázsfalván.

78 28-32

FISCHER ÉS TÁRSA NAGYENYED Alsó-Fehér megye.

215 44-104

100 KAT. HOLO.

A legjobb gyümölcsfák

80.000 gyümölcsfa oltvány
1 millió gyümölcsfa-alany
1 millió előkerítés csemete.
Sétaterfák • Diszcserejek • Rozsák
Bogyógyümölcsök stb.

Kifogástalan szőlőoltványok

1 1/2 millió szőlőoltvány.
Európai és amerikai sima és
gyökeres szőlővesszők stb.
Árjegyzék és művelési utasítás ingyen.

EGYESÜLT FA- és SZŐLŐOLTVÁNYISKOLÁK FISCHER ÉS TÁRSA, és AMBRÓSI M.

A nagyérdemű közönséget tisztelettel kéri

TÁNGEL JÓZSEF

női, férfi és gyermekdivatáru kereskedő,

hogy mielőtt tavaszi szükségletét bárhol is beszerezze, előbb főtér 4-ik szám alatt lévő raktárát, mely a közelgő idényre dusan van a legjobb minőségű árukkal ellátva, szíveskedjék meglátogatni.

Hegyi János

műlakatos és gépjavitó műhelye
NAGYENYEDEN.

Elvállalok mindenemű épület, mű- és géplakatos munkákat, u. m. vasrások, vasajtók, épületvasalások javítását és újbóli készítését, továbbá villanycsengők, telefon és villámhárítók szakaszerű szerelését. Varró gépek és kerékpárok javítását a gyári árban való újonnan beszerzését, vegre mindenemű gőzeséplők, motorok, szivattyúk és szivattyúskutak, gazdasági gépek és eszközök pontos és figyelmes javítását és ezeknek szintén gyári árakban való beszerzését. — Ajánlom a ga. daközönségnek saját műhelyemben összeállított elpusztíthatatlan nezefféjú ekéimet és vasboronáimat, melyeket jóállás mellett felelősséggel adok el, nem terezőket kicserélek, vagy kívánság szerint átalakítok.

Szakkámába vágó költségvetéssel díjtalanul szolgálok. Beesés pártfogást kér

siváló tisztelettel

HEGYI JÁNOS,

12 27—104

műlakatos és gépjavitó műhelye

Lányi Lajos

női és úri divat-raktárából legolcsóbban beszerezhetők a most érkezett tavaszi és nyári cikkek, u. m.:

Női és úri hazai és angol szövetek. Batiz, voál, szaten és seifrek. Ruhavásznak. Hazai híres Kobra-képzők. Pécsi kesztyűk. Kalapok. Harisnyák. Nyakkendők. Mindennemű női, férfi és gyermek fehérneműek. Paplan, matrác, ág- és függöny garnitúrák. Utazó bőröndök és minden idetartozó, itt fel nem sorolható cikkek. — Luisien selymek bluzokra minden színben csak 75 krajezár.

Téli árak minden elfogadható áron.

54 4—

Lányi Lajos.

Nagyenyedi kisegítő takarékpénztár r.-t.
Részvénytőke: 400.000 kor. Tartalékalap: 200.000 kor.

Előnyös kölcsönt ad betáblázásra, megfelelő kezességre, értékpapírokra, sorajegyekre, jóhitelű pénzintézetek részvényeire.
Vásárol és elad értékpapírokat.
Letétbe elfogad értékpapírokat, sorajegyeket, értékeket kevés őrzési díj mellett.
Időgen kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál.
Váltókat az összeg nagysága szerint 5%, 6, 6 1/2% mellett, kereskedelmi váltókat pedig 6% mellett számítol le.
Betétet 4 1/2% kamatláb mellett fogad el.

Nyitva áll hétköznap d. e. 9—12, d. u. 3—4 óráig.

14 27—104

Elsőrangú
Gramfonok Fonográfok
Czimbalmok, Hegedűk,
Forgatható és önműködő Hangszerek

csekély havi
részletfizetésre!
AUFRECHT ÉS GOLDSCHMIED
hangszerosztálya,
Budapest, VI., Andrássy-út 17.
Hangszer-árjegyzék ingyen és bérmentve.

Kitűnő minőségű és legnagyobb szilárdságú Portland-Cementet ajánl olcsó áron a

Portland-Cement-gyár Brassóban.

16 22—50

Nagyenyeden kapható Klemm Pál úrnál Szentkirály-utca 128. szám.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár Részvénytársaság könyvnyomdájában Nagyenyeden.